

“L'Iraq continua sent un problema”

La consellera de Seguretat nord-americana, Condoleezza Rice, parla sobre la persistència del xoc de l'11 de setembre, els èxits en la lluita internacional contra el terror i la necessitat d'enderrocar Saddam Hussein.

Els nord-americans es tornaran a sentir mai més tan segurs com abans de l'11 de setembre?
—No. Ha estat un gran xoc per al nostre país i ha deixat clar que la nostra vulnerabilitat rau en el nostre caràcter obert i la nostra generositat, i que els terroristes poden fer servir aquests trets contra nosaltres. Tot i això, aquests atemptats no han pogut afeblir ni anorrear, no cal dir-ho, l'afany d'autoafirmació d'Amèrica.

—Quan va ocupar el seu càrrec, el terrorisme ja era un problema de pes. Què n'havia esperat exactament?

—Sabíem que el terrorisme representava un gran perill, però no sabíem que Al-Qaida comportava un gran perill per als EUA. El Govern fins i tot va fer esforços constants per avortar atemptats d'Al-Qaida i arrestar-ne membres. Tots aquests esforços, però, han estat reforçats enormement després de l'11 de setembre. El problema és que sense proves més o menys evidents és força difícil reaccionar-hi correctament.

—Però n'hi havia indicis a dolls.

—Totes les informacions que rebérem al juny, juliol i agost del 2001 assenyalaven la possibilitat que, a l'estranger, podria tornar a passar alguna cosa. Però no hi havia cap indici d'un atac de les proporcions de l'11 de setembre.

—Sabria explicar ara, fent una mirada retrospectiva, per què tot d'experts dels serveis secrets posaren aleshores els ulls en la direcció errònia?

—La disposició de les nostres idees i les nostres expectatives ve determinada sobretot per l'experiència. D'altra banda, hem intentat de valent plantar cara al perill que comporta Al-Qaida.

El Govern de Clinton ja va preparar un programa ben agressiu. I nosaltres hem emprès altres projectes que aquell govern —segons el nostre parer— havia deixat escapar. No és cert, doncs, que els nostres serveis secrets no s'hagen preocupat d'Al-Qaida.

—En un discurs a la Universitat Johns Hopkin ha comparat l'11 de setembre amb els anys immediatament posteriors a la Segona Guerra Mundial. Per què?

—La política internacional no ha evolucionat de manera continuada, sinó que s'han anat produint empenyes en el desenvolupament cada vegada que hi ha hagut un gran terratrèmol. De tant en tant hi ha una guerra que fa trontollar l'equilibri de forces, com ara la Segona Guerra Mundial. Altres vegades un incident com l'11 de setembre posa de cap per avall tot el sistema internacional. Tant en l'ensorrament de l'URSS el 1991 com en l'11 de setembre veig, diguem-ne, dues fites que delimiten una època en què la gent es preguntava quina mena de perills els amenaçaven una vegada superada la guerra freda. Moltes persones es pregunten si alguna altra potència es farà més forta...

—...I si podrà així desafiar els EUA, l'única superpotència que queda.

—Altres es pregunten si alguna mena de conflicte ètnic no tan greu sacsejarà la convivència dels pobles. O seran les crisis esdevenidores de caràcter humanitari, potser arran de la fam? I ara, de cop i volta, l'11 de setembre ho ha deixat tot ben clar. Allò que ens amenaça és el terrorisme internacional i probablement les armes de destrucció massiva a les mans d'estats enemics que, si cal, no s'estan de donar suport al terrorisme.

—Però ja de bell antuvi era clar que la resposta dels EUA consistiria en una guerra contra el terror i no pas en atacs aïllats contra els terroristes.

—Poc després de l'11 de setembre el país necessitava primer de tot suport i ànim, per això el president va evitar el mot guerra en les seues primeres intervencions. Però ja aquella mateixa vesprada va prendre una decisió important: s'adonà que aquest atac contra els EUA no era tan sols un atac dels terroristes, sinó també d'aquells que els donaven suport. Llavors es va fer palès que la resposta d'Amèrica aniria més enllà de l'encalç d'Al-Qaida.

—Com es va prendre la decisió de fer una guerra contra el terrorisme?

—El president Bush va resoldre de no fer aquesta guerra tot a soles i només en nom dels EUA, que ens hagen atacat tampoc no havia de ser l'únic motiu. Calia veure aquesta guerra més aviat com a una guerra internacional contra el terrorisme, ja que hi havia també altres països vulnerables a atacs terroristes que podrien córrer la mateixa sort. Per això no es tracta pas d'un acte de venjança dels EUA.

—Va ser fàcil de forjar la coalició per a aquesta guerra?

—Potser no ha estat senzill del tot, però sí que hi ha hagut molts països que tenint en compte un atemptat terrorista així no han trigat a comprendre que estàvem exposats a un risc de seguretat comú. Els oferiments d'ajut que hem rebut d'arreu del món en la lluita contra el terrorisme no ens han arribat tan sols per simpatia amb els EUA, això està clar. La delimitació d'uns interessos comuns n'ha posat la base, d'aquest suport. Em recorde d'una conversa del primer ministre japonès amb el president poc després dels atemptats en què Koizumi va dir: "Heu de guanyar aquesta guerra contra el terrorisme, altrament estem acabats." El fet de ser-ne conscients ens ha unit.

—Però podem considerar que la guerra a l'Afganistan ha estat un èxit abans i tot que s'haja enxampat Ossama bin Laden?

—La guerra a l'Afganistan ha estat un èxit en la mesura que hem impedit que Al-Qaida continue utilitzant el pa-

Per a Condoleezza Rice, la guerra no està ni de bon tros acabada amb la derrota dels talibans a l'Afganistan; encara queda l'Iraq. A més, després d'Al-Qaida, assenyalava Hezbollah i Hamàs.

ís com a lloc de refugi. A més d'això hem actuat amb èxit contra la jerarquia d'Al-Qaida. Ja n'hem empresonat uns quants membres, altres els hem matat. Fet i fet, no podem oblidar que el país ha estat alliberat...

— ...Però no pacificat.

—Cert, la situació és ben complicada, i l'Afganistan encara afronta reptes gegantescos. Però les xiquetes poden tornar a l'escola. Hom sent música pels carrers. Els afganesos han pogut celebrar la Loia Jirga més reeixida de la seua història, i fins i tot la democràcia comença a consolidar-s'hi. No cal dir que de bona gana empresonaríem Ossama bin Laden perquè poguera retre comptes. El president Bush ho ha expressat de la manera següent: "No sabem si és mort o viu. Si és mort, ja l'hem agafat, i si és viu, l'agafarem."

—Continua tan satisfeta amb la col·laboració internacional com al començament de la guerra?

—Diria fins i tot que amb la col·laboració internacional estem molt satisfets i contents. Un gran nombre de països ha promulgat noves lleis i ara poden esbotzar el sistema financer de

l'organització. Comparteixen els resultats de les investigacions no solament amb nosaltres, sinó també entre ells, i així la xarxa contra el terror es va eixamplant. Pertot arreu del món són anorreades cèl·lules d'Al-Qaida. Malgrat tot, cal que continuem concentrant-nos en la nostra feina, i és que la guerra no està ni de bon tros acabada.

—I quan tot això siga feina acabada?

—Llavors hi ha molts grups terroristes més que operen arreu del món, com ara Hezbollah o Hamàs, que no podem perdre de vista.

—Quan en parla, pensa en l'Iraq?

—Jo abans de l'11 de setembre ja deia que l'Iraq és un problema. I un problema, continua sent-ho ara, després de l'11 de setembre.

—I és motiu suficient per intervenir-hi?

—A l'Iraq governa un règim que ja ha demostrat amb escreix quins són els seus trets. És que encara hem d'estar demostrant que Saddam Hussein representa una amenaça per a l'estabilitat internacional i la pau mundial? Ja ha atacat dues vegades els seus veïns; ha fet servir armes químiques contra el propi poble i els seus veïns;

PREMI DE PERIODISME D'INVESTIGACIÓ RAMON BARNILS

**EL SETMANARI EL TEMPS
CONVOCA EL
II PREMI DE PERIODISME
D'INVESTIGACIÓ RAMON BARNILS**

La dotació del premi serà de 3.005 euros. Els treballs, inèdits i escrits en català, hauran de presentar-se al setmanari EL TEMPS (Av. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València) abans del 30 de setembre.

L'obra guanyadora serà publicada al setmanari EL TEMPS.

El jurat del premi estarà format pels periodistes del setmanari EL TEMPS: Núria Cadenas, Miquel Calvet, Oriol Cortacans, Joan Manuel Oleaque i Enric Rimbau.

El premi es farà públic durant el sopar de lliurament dels Premis Octubre que tindrà lloc a València el 26 d'octubre de 2002.

Per a més informació:

EL TEMPS

Av. Baró de Càrcer, 40, 13.
46001 València
Tel. 963 535 100 o Fax: 963 534 569
eltemps@eltemps.com
<http://www.eltemps.com>

L'han sorprès ja dues vegades quan intentava apoderar-se d'armes nuclears, i a més disposa de grans quantitats d'armes químiques. Continua negant-se a complir les obligacions que hom li va imposar després de perdre la guerra del 1991. Fa quatre anys va fer fora els inspectors de l'ONU, i fins ara es comporta com si haguera guanyat la guerra. Per aquest motiu els EUA parlen d'un canvi de règim.

—Penseu que la solidaritat demostrada pels països europeus poc després de l'11 de setembre ha estat un cas aïllat?

—No, ha estat molt més que no pas un cas aïllat. Es tracta d'una solidaritat derivada del fet que els atacs igualment podrien haver afectat París, Londres o Berlín. Els terroristes odien aquestes ciutats tant com Nova York o Washington, car també són símbols d'una societat lliure i oberta. Per a mi aquesta comunitat s'ha fet ben palesa de la manera més clara en l'activació del cas de mútua defensa, segons l'article 5 del Tractat de l'Atlàntic Nord. Així s'ha fet realitat el principi que diu que un atac contra un país membre significa alhora un atac contra tots els països membres.

—No es pot negar, però, que entre els aliats hi ha diferències considerables.

—Allò que per a mi és important de veritat és que aquest principi de l'OTAN ha relativitzat prou les diferències que tenim. Hi ha controvèrsies entre nosaltres, com ara pel que fa a una petita part del comerç o la manera d'afrontar al canvi climàtic. Potser tenim també opinions contraposades sobre algunes institucions, com el Tribunal Penal Internacional.

—Certament, no hi ha dubte que pensem de manera diferent pel que fa a l'intent de deixar fora els americans de la jurisdicció del Tribunal.

—Però l'àmbit més important en què tots defensem els mateixos valors és la llibertat. I si algú l'ataca, ens recordem que és realment important.

*Stefan Aust
Hans Hoyng
Gerhard Spörl*

© Der Spiegel-EL TEMPS

Traducció: Joan Martínez Terrones